
Informatiebrochure Kendu

Januari 2019

In deze Informatiebrochure Kendu lees je over:

- de algemene risico's van beleggen (hoofdstuk 1);
- de kenmerken en risico's van beleggingsfondsen, aandelen, obligaties en liquiditeiten (hoofdstuk 2); en
- de risicoscores en 6 risicogroepen van Kendu (hoofdstuk 3).

Kendu heeft deze informatiebrochure zorgvuldig opgesteld. Maar het kan zijn dat sommige informatie op het moment dat je het leest, niet meer juist is. Bijvoorbeeld door ontwikkelingen op het gebied van beleggen. Kendu kan deze brochure wijzigen. Dit doet Kendu op de manier zoals staat in artikel 1.3 (*Wat gebeurt er als Kendu de Algemene Voorwaarden Kendu, de Overeenkomst Vermogensbeheer Kendu of de Informatiebrochure Kendu wijzigt?*) van de Algemene Voorwaarden Kendu.

1. Algemene risico's van beleggen

Beleggen is nooit zonder risico's. Zelfs bij een zeer lage risicoscore kun je verlies lijden. Hierna vind je een beschrijving van de algemene risico's van beleggen.

1.1. Wat is koersrisico?

Koersrisico is het risico dat een beleggingsproduct minder waard wordt. Dit risico is afhankelijk van veel omstandigheden en verschilt per beleggingsproduct. In het algemeen geldt dat de volgende zaken invloed hebben op dit risico:

- ▶ de resultaten van dat beleggingsproduct zelf;
- ▶ vraag en aanbod naar het beleggingsproduct; en
- ▶ het sentiment van de markt (dus is men positief of negatief). Zie ook paragraaf 1.4 (*Wat is marktrisico?*).

In het algemeen geldt dat hoe beter beleggingen worden gespreid, hoe lager het koersrisico van de totale beleggingsportefeuille is.

1.2. Wat is debiteuren- of kredietrisico?

Kendu belegt voor jou in beleggingsfondsen. Hierin kunnen obligaties zitten. De meeste obligaties worden uitgegeven door ondernemingen of overheden. Deze ondernemingen of overheden zijn de debiteuren van de obligatie. De waarde van deze beleggingsproducten is onder meer afhankelijk van hoe de markt denkt over de debiteur. Bij obligaties speelt de verwachting of de debiteur de rente kan betalen en het geld aan het eind kan terugbetalen een grote rol. Dit noemen we kredietwaardigheid van de debiteur. Hoe hoger deze kredietwaardigheid van de debiteur, of hoe lager dus het debiteurenrisico, hoe lager

de rente zal zijn die je krijgt op de obligatie. En hoe lager de kredietwaardigheid van de debiteur, hoe hoger de rente zal zijn. Wordt de kredietwaardigheid slechter? Dan heeft dit over het algemeen een negatieve invloed op de koers van een obligatie van die debiteur. Een verbetering van de kredietwaardigheid leidt meestal ook weer tot een koersstijging. Zie hiervoor ook paragraaf 2.3 (*Wat zijn de kenmerken en risico's van obligaties?*).

1.3. Wat is valutarisico?

Is een beleggingsproduct in een andere valuta uitgegeven? Dat wil zeggen in een andere muntsoort dan de euro? Dan loop je een risico op die andere valuta tegenover de euro. Dit noemen we ook wel valutarisico. Die andere valuta kan namelijk meer of minder waard worden tegenover de euro. Ook bij aandelen uit landen buiten de eurozone kun je valutarisico lopen. Dit risico zit dan vaak verborgen in de koers van het aandeel. Dit is afhankelijk van:

- ▶ hoeveel activiteiten de onderneming die het aandeel heeft uitgegeven, heeft in landen buiten de eurozone; of
- ▶ hoeveel resultaten die onderneming haalt in landen buiten de eurozone.

1.4. Wat is marktrisico?

Marktrisico is het risico van de beweeglijkheid van de markt door wisselende stemmingen op de markt. Dit noemen we ook wel de volatiliteit van de markt. De markt is over het algemeen erg gevoelig voor wisselende stemmingen. Is de stemming op de markt positief, dan kunnen de koersen van jouw beleggingen stijgen. Het omgekeerde geldt ook. Negatieve stemmingen kunnen de koersen laten dalen.

1.5. Wat is renterisico?

Renterisico is het risico van veranderingen van de rente in de markt. Rente is de prijs voor het lenen van geld. Verandert de rente in de markt? Dan kan dit gevolgen hebben voor de koersen van verschillende beleggingsproducten, zoals aandelen en obligaties. Daarom is het renterisico ook een koersrisico. Stijgt de rente? Dan heeft dat in het algemeen tot gevolg:

- ▶ dat koersen van aandelen dalen. Dit komt omdat bedrijven meer rente moeten betalen op leningen; en

- ▶ dat koersen van obligaties dalen. Hoe langer de obligatie nog loopt, hoe groter de daling van de koersen zal zijn bij obligaties met een vaste rente. Daalt de rente? Dan heeft dat in het algemeen tot gevolg:
- ▶ dat de koersen van aandelen stijgen; en
- ▶ dat de koersen van obligaties ook stijgen.

1.6. Welke overige algemene risico's van beleggen zijn er?

Er kunnen ook nog andere risico's zijn voor beleggingen, zoals:

- ▶ liquiditeitsrisico: het risico dat een beleggingsproduct niet makkelijk verkocht kan worden, omdat er geen of weinig vraag naar is.
- ▶ politieke risico's: het risico dat bepaalde maatregelen van de overheid negatief zijn voor jou als belegger.
- ▶ inflatierisico: het risico dat de waarde van de euro afneemt. Dit betekent dat je voor 1 euro minder kunt kopen.
- ▶ herbeleggingsrisico: het risico dat niet in een vergelijkbaar product belegd kan worden wanneer een beleggingsproduct afloopt.
- ▶ onvoorzien situaties. Je kunt hierbij denken aan een ingrijpende verandering in de wetgeving. Maar ook aan een terroristische aanslag. Deze onvoorzien situaties kunnen ook bij een defensief risicoprofiel grote invloed hebben op het rendement van jouw beleggingen.

2 Kenmerken en risico's van soorten beleggingsproducten

In dit hoofdstuk lees je over de belangrijkste kenmerken en risico's van bepaalde soorten beleggingsproducten. Kendu belegt voor jou in beleggingsfondsen. Daarom vind je hierna informatie over beleggingsfondsen. Ook vind je hierna informatie over beleggen in aandelen, obligaties en liquiditeiten, omdat de beleggingsfondsen waar Kendu voor jou in belegt voornamelijk hierin beleggen. Zo ben je ook op de hoogte van wat beleggen in aandelen, obligaties en liquiditeiten inhoudt.

2.1. Wat zijn de kenmerken en risico's van beleggingsfondsen?

Bij een beleggingsfonds wordt jouw geld belegd samen met het geld van andere beleggers die deelnemen in dat fonds. Het doel van het fonds is om met die beleggingen winst te maken. De winst deel je samen met de andere beleggers. Kendu koopt voor jou een deel van het fonds. Dit noemen we ook wel een aandeel of participatie. Je bent dus samen met die andere beleggers eigenaar van het

beleggingsfonds. Een kenmerk van een beleggingsfonds is dat de beleggingsportefeuille van dit fonds gespreid is.

Risico's van beleggingsfondsen

De risico's van beleggen in een beleggingsfonds zijn vooral afhankelijk van de beleggingsproducten waarin het fonds zelf belegt. Worden de bedrijven waarin bijvoorbeeld een aandelenfonds belegt minder waard? Dan wordt ook jouw belegging in dat beleggingsfonds minder waard. Verkoopt Kendu jouw belegging in het beleggingsfonds voor een hogere prijs dan waarvoor deze is gekocht? Dan maak je winst. Het omgekeerde geldt ook, je hebt verlies als jouw belegging voor een lagere prijs wordt verkocht. Als het beleggingsfonds winst maakt, keert het fonds meestal dividend uit. Je krijgt dit dividend vaak in de vorm van nieuwe beleggingen in dat fonds. Je krijgt dan dus geen geld. De risico's van beleggen in een beleggingsfonds zijn over het algemeen kleiner, doordat de fondsbeheerder de beleggingen binnen het fonds spreidt. Beleg je in een beleggingsfonds? Dan breng je daarmee ook spreiding aan in jouw eigen beleggingsportefeuille. Die spreiding zou je anders alleen met een groot vermogen kunnen krijgen. Wel moet je ook bij beleggen in beleggingsfondsen in de gaten houden dat je niet te veel in één soort belegt, zoals in één sector of regio. Dit doet Kendu voor jou.

Hiervoor heb je kunnen lezen dat beleggingsfondsen in verschillende vermogenscategorieën kunnen beleggen. Kendu belegt voor jou in beleggingsfondsen die beleggen in de vermogenscategorieën aandelen, obligaties en liquiditeiten. Kendu vindt het belangrijk dat je de verschillende vermogenscategorieën waarin de beleggingsfondsen beleggen, begrijpt. Daarom legt Kendu hierna uit wat aandelen en obligaties zijn en wat de belangrijkste risico's hiervan zijn. Je kunt hier bij Kendu niet rechtstreeks in beleggen. Ook vind je informatie over liquiditeiten.

2.2. Wat zijn de kenmerken en risico's van aandelen?

Bedrijven geven aandelen uit. Een bedrijf geeft aandelen uit om daarmee geld te krijgen. Hiermee kan dat bedrijf activiteiten uitvoeren en investeringen doen.

Aandelen kun je indelen naar:

- ▶ regio's, zoals ontwikkelde markten en opkomende markten. Ontwikkelde markten zijn markten in landen met een goede en stabiele economie. Opkomende markten zijn markten in landen met een economie in ontwikkeling.

Daarom hebben aandelen uit opkomende markten meer risico dan die uit ontwikkelde markten.

- ▶ sectoren, zoals IT, financiële dienstverlening en niet-duurzame consumptiegoederen. We kunnen sectoren onderverdelen in zogenaamde cyclische en niet-cyclische sectoren. Cyclische sectoren volgen de ontwikkelingen in de economie. Trekt de economie bijvoorbeeld aan? Dan zal er meer vraag zijn naar deze sectoren.

Je kunt hierbij denken aan basismaterialen (bijvoorbeeld grondstoffen) en duurzame consumptiegoederen (bijvoorbeeld auto's).

Niet-cyclische sectoren zijn minder gevoelig

voor economische ontwikkelingen. Je kunt hierbij denken aan gezondheidszorg en nutsbedrijven (bijvoorbeeld energie).

Niet-cyclische sectoren kennen meestal minder risico's dan cyclische sectoren.

Risico's van aandelen

Aandelen hebben verschillende risico's, waaronder:

- ▶ koersrisico, zie ook paragraaf 1.1 (*Wat is koersrisico?*)
Doet een bedrijf het goed, dan is een aandeel geld waard. Maar doet een bedrijf het minder goed, dan kan een aandeel minder waard worden. In het meest extreme geval is een aandeel zelfs niets waard, als het bedrijf failliet gaat.
Of een aandeel dividend uitkeert, hangt ook af van de vraag of het bedrijf het goed doet. Maakt het bedrijf geen winst, dan krijgt de belegger meestal ook geen dividend. Heeft het bedrijf dividend uitgekeerd? Dan heeft dat invloed op de koers. Op de dag dat het bedrijf het dividend uitkeert, zal de koers meestal dalen met ongeveer het bedrag van het dividend. Dat is dan de koers ex dividend (de koers zonder dividend).
- ▶ marktrisico, zie ook paragraaf 1.4 (*Wat is marktrisico?*)
De koersen van aandelen reageren op bijvoorbeeld positieve of negatieve berichten in de markt. Deze berichten kunnen gaan over het bedrijf zelf of over algemene marktomstandigheden. Of de koers van een aandeel stijgt of daalt, en hoe sterk, verschilt per bedrijf.
- ▶ liquiditeitsrisico, zie ook paragraaf 1.6 (*Welke overige algemene risico's van beleggen zijn er?*)
Er zijn aandelen die de belegger niet makkelijk kan kopen of verkopen. Dit noemen we incurante aandelen.
Ook op beurzen kunnen incurante of niet-liquide aandelen voorkomen. Er is dan weinig vraag of aanbod. Hierdoor is het minder makkelijk om deze aandelen te kopen of te verkopen. Koopt of verkoopt iemand een grote hoeveelheid incurante aandelen? Dan heeft dat

meestal tot gevolg dat de koers sterk stijgt bij zo'n koop of sterk daalt bij zo'n verkoop.

23 Wat zijn de kenmerken en risico's van obligaties?

Bedrijven en overheden geven obligaties uit. Een bedrijf of overheid geeft obligaties uit om daarmee geld te krijgen, net als bij aandelen. Hiermee kan dat bedrijf of overheid activiteiten ondernemen en investeringen doen. Een obligatie is anders dan een aandeel, omdat de belegger daarmee geen deelnemer wordt in het kapitaal van het bedrijf en ook geen stemrecht krijgt. Een obligatie is een schuldbewijs van het bedrijf of overheid die het heeft uitgegeven. De belegger leent dus eigenlijk geld aan een bedrijf of overheidsinstelling. Vaak voor een bepaalde periode, de looptijd. Meestal krijgt de belegger elk jaar een vaste rente van het bedrijf of overheid die de obligatie heeft uitgegeven. Die rente noemen we ook wel coupon. Ook moet dit bedrijf of deze overheid aan het eind van de looptijd het totale bedrag van de obligatie aan alle beleggers terugbetalen. De belegger krijgt dan dus zijn geld terug. Het bedrag dat de belegger terugkrijgt, is de hoofdsom van de obligatie. De hoofdsom is een standaardbedrag per obligatie, bijvoorbeeld € 1.000. Dit hoeft niet altijd het bedrag te zijn dat de belegger bij de koop van de obligatie heeft betaald. De beurs geeft de waarde van een obligatie aan in procenten van de hoofdsom. Dus een obligatie die een koers van 98% heeft en een hoofdsom van € 1.000, is op dat moment € 980 waard.

Soorten obligaties

Er zijn verschillende soorten obligaties:

- ▶ staatsobligaties en bedrijfsobligaties
- ▶ obligaties uit opkomende markten
- ▶ obligaties met een vaste rente of met wisselende rente. Een voorbeeld van een obligatie met wisselende rente is een rente-index obligatie. Bij zo'n obligatie is de rente afhankelijk van de hoogte van de rente in de markt. Een ander voorbeeld is een winstdelende obligatie of inkomstenobligatie. Hierbij is de rente afhankelijk van de winst van het bedrijf dat de obligatie heeft uitgegeven. En er zijn obligaties waarop de belegger geen rente krijgt. Dit noemen we zerobonds. Het rendement dat de belegger op deze obligaties kan maken is het verschil tussen de koers bij de uitgifte of koop en de uitbetaling van de hoofdsom aan het einde van de looptijd.
- ▶ obligaties met een vaste looptijd of die altijd kunnen blijven doorlopen. De laatste noemen we ook wel

perpetuele obligaties. Meestal hebben obligaties een vaste looptijd, zodat de belegger weet wanneer hij zijn geld weer terug krijgt. Bij perpetuele obligaties is dat anders. Bij perpetuele obligaties is de looptijd onbekend. De meeste perpetuele obligaties zijn wel vervroegd aflosbaar op van tevoren aangegeven momenten. Dan kan de instelling die de obligatie heeft uitgegeven, bepalen om de belegger zijn geld terug te geven. Meestal krijgt de belegger meer rente op een perpetuele obligatie dan op een gewone obligatie. Een perpetuele obligatie kent ook meer risico's dan een gewone obligatie.

- ▶ obligaties die zijn achtergesteld. Een achtergestelde obligatie kent meer risico's dan een gewone obligatie. Daarom krijgt de belegger meestal meer rente op een achtergestelde obligatie dan op een gewone obligatie. Gaat het bedrijf of het land dat de obligatie heeft uitgegeven failliet? Dan krijgt de belegger pas zijn geld terug van deze obligaties, als het bedrijf alle andere schulden heeft voldaan. Vaak zijn perpetuele obligaties achtergesteld.

Risico's van obligaties

De belegger loopt het risico dat het bedrijf of de overheid die de obligatie heeft uitgegeven:

- ▶ de rente niet meer kan betalen; en
- ▶ het geld van de belegger aan het eind niet meer kan terugbetalen. Dit is het geval als het bedrijf of de overheid problemen heeft om alle verplichtingen te betalen.

Dit is het kredietrisico, zie ook paragraaf 1.2 (*Wat is debiteuren- of kredietrisico?*). Dit kredietrisico is natuurlijk kleiner als het bedrijf of de overheid die de obligatie heeft uitgegeven, er financieel goed voor staat. Gaat het niet goed met een bedrijf? Dan kunnen de koersen van de obligaties van dat bedrijf dalen.

In het meest extreme geval kan de belegger ook zijn geld helemaal verliezen. Wil de belegger voor het eind van de looptijd de obligatie verkopen? Dan is de koers van de obligatie van belang. De koers van de obligatie is vooral afhankelijk van:

- ▶ renterisico, zie ook paragraaf 1.5 (*Wat is renterisico?*); en
- ▶ kredietrisico, zie ook paragraaf 1.2 (*Wat is debiteuren- of kredietrisico?*).

Kredietstatus van obligaties

Obligaties hebben vaak een bepaalde kredietstatus of rating. Dit is een oordeel over de kredietwaardigheid van het bedrijf of land dat de obligatie heeft uitgegeven. Staat een bedrijf er financieel goed voor? Dan is de kredietwaardigheid hoog.

Hoe beter de kredietwaardigheid, hoe lager het risico dat de belegger zijn geld niet terugkrijgt of de rente niet betaald krijgt. Bij obligaties is de rating dus belangrijk om het risico van de obligatie in te kunnen schatten.

Er zijn speciale bedrijven die zo'n beoordeling doen. Dit zijn kredietbeoordelaars (rating agencies).

Bekende kredietbeoordelaars zijn:

- ▶ Standard & Poor's;
- ▶ Moody's Investors Services; en
- ▶ Fitch Ratings.

Deze kredietbeoordelaars gebruiken letters of cijfers om een bepaalde kredietwaardigheid aan te geven. Obligaties met een lage beoordeling (rating) noemen we 'Junk Bonds' of high yield obligaties. Dit betekent dat een kredietbeoordelaar het bedrijf of de overheid die de obligatie heeft uitgegeven, niet erg kredietwaardig vindt. Dus zo'n obligatie is ook risicovol, omdat de belegger misschien niet al zijn geld terugkrijgt of de rente niet betaald krijgt. Maar je krijgt voor dit hogere risico wel een hogere rente (high yield). Obligaties met een hoge beoordeling (rating) noemen we investeringswaardig (investment grade). Dit betekent dat je in deze obligaties zonder veel risico zou kunnen | beleggen, omdat ze een voldoende hoge beoordeling hebben gekregen.

24. Wat zijn de kenmerken en risico's van liquiditeiten?

Met liquiditeiten bedoelen we onder andere jouw spaargeld, jouw deposito's en het geld op jouw betaalrekening. Maar je kunt ook beleggen in liquiditeiten via een beleggingsfonds, een zogenaamd liquiditeitenfonds of geldmarktfonds. Zie voor de risico's van beleggingsfondsen paragraaf 2.1 (*Wat zijn de kenmerken en risico's van beleggingsfondsen?*). Kendu belegt voor jou in liquiditeitenfondsen. We bespreken de kenmerken van sparen hier verder niet.

3. Risicoscores en risicogroepen

Kendu belegt voor jou volgens jouw persoonlijke risicoscore. Kendu heeft 100 risicoscores: van 1 tot en met 100, waarbij 1 staat voor weinig risico en 100 voor veel risico. Jouw risicoscore valt binnen een risicogroep. Kendu heeft 6 verschillende risicogroepen. Kendu gebruikt risicogroepen om jou te kunnen uitleggen wat beleggen volgens een bepaalde risicoscore betekent. De risicogroepen lopen op in risico dat je loopt bij jouw beleggingen.

Beschrijving van de risicogroepen

Hieronder volgt een korte omschrijving van de 6 risicogroepen van Kendu:

Risicogroep 1: zeer defensief (risicoscore 1 tot en met 18)

Deze risicoscores zijn zeer defensief: je wilt risico's zo veel mogelijk vermijden. Heb je een risicoscore van 18 of lager? Dan past beleggen met Kendu niet bij jouw wensen. Bij Kendu laat je je geld beleggen met een bepaald risico. Past een risicoscore van 0 tot 18 bij jou? Dan is sparen een beter idee.

Risicogroep 2: defensief (risicoscore 19 tot en met 31)

Kendu koopt voor jou hoofdzakelijk beleggingsfondsen die beleggen in obligaties en liquiditeiten en zeer beperkt in beleggingsfondsen die beleggen in aandelen. Je realiseert je dat beleggen in beleggingsfondsen die beleggen in aandelen, op de langere termijn een hoger rendement kan opleveren, maar je wilt de risico's zo veel mogelijk beperken.

Risicogroep 3: matig defensief (risicoscore 32 tot en met 49)

Je bent bereid wat meer risico te nemen, maar Kendu belegt voor jou nog altijd meer in beleggingsfondsen die beleggen in obligaties dan

in beleggingsfondsen die beleggen in aandelen.

Risicogroep 4: matig offensief (risicoscore 50 tot en met 71)

Je weet de risico's van het beleggen in aandelen goed in te schatten en je weet welke kansen daartegenover staan. Je bent bereid meer risico te nemen in jouw portefeuille, daarom belegt Kendu voor jou meer van jouw vermogen in beleggingsfondsen die beleggen in aandelen dan in beleggingsfondsen die beleggen in obligaties.

Risicogroep 5: offensief (risicoscore 72 tot en met 91)

Streven naar hoger rendement is voor jou belangrijk en Kendu kiest daarom voor een portefeuille met het accent op beleggingsfondsen die beleggen in aandelen en beperkter op beleggingsfondsen die beleggen in obligaties. Je accepteert het risico dat daarbij hoort.

Risicogroep 6: zeer offensief (risicoscore 92 tot en met 100)

Het streven naar rendement is voor jou de belangrijkste overweging om te beleggen. Daarom belegt Kendu voor jou bijna alleen in beleggingsfondsen die beleggen in aandelen. Je accepteert dat hieraan forse risico's verbonden zijn.

Kendu
Amsterdam, januari 2019

Kendu is een handelsnaam en merk van ABN AMRO Bank I gevestigd te Amsterdam.

Handelsregister K.v.K. Amsterdam, nr 34334259